

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 21.3.2011
COM(2011) 133 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

**Трети доклад за напредъка след Съобщението относно недостига на вода и сушите
в Европейския съюз COM (2007) 414 окончателен**

SEC(2011) 338 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Трети доклад за напредъка след Съобщението относно недостига на вода и сушите в Европейския съюз COM (2007) 414 окончателен

1. ВЪВЕДЕНИЕ

През 2007 г. Комисията прие Съобщение относно недостига на вода и сушите¹. В Съобщението се посочваха седем области на политиката, на които трябваше да се обърне внимание, за да се придвижи Европа към ефективна по отношение на водата икономика. През октомври 2007 г.² Съветът подкрепи посочените в Съобщението варианти за действие и прикани Комисията да направи преглед на стратегията относно недостига на вода и сушите до 2012 г., а през 2008 г. Европейският парламент прие резолюция, в която се подчертава необходимостта от спешни действия и повече средства. Действията за подобряване на ефективното използване на водните ресурси следва да се разглеждат в контекста на водещата инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“³ като част от стратегията „Европа 2020“.

В първия и втория доклад от 2008 г.⁴ и 2009 г.⁵ за напредъка след Съобщението относно недостига на вода бяха посочени някои обнадеждаващи политически инициативи както на равнище ЕС, така и на национално равнище, но беше направено заключението, че все още трябва да се свърши много работа.

През юни 2010 г. Съветът призна, че недостигът на вода и сушите вече са сериозен проблем в много европейски региони и прикани държавите-членки да насърчават по-ефективното и устойчиво използване на вода, като напомни, че за подкрепа на бъдещото разработване на политики ще бъдат необходими надеждни данни за случаите на недостиг на вода и случаите на суша. Съветът прикани Комисията да обмисли най-подходящия комплекс от мерки и финансови инструменти, необходими за справяне с недостига на вода и сушите, и да представи съответните предложения при необходимост.

Настоящият доклад обхваща периода от май 2009 г. до май 2010 г. и се основава на получените от 21 държави отговори на годишния въпросник на Комисията.⁶ Положението, свързано с недостига на вода, беше следното:

- три държави-членки докладваха, че са били изправени пред непрекъснат недостиг на вода (CZ, CY, MT),

¹ COM(2007) 414 окончателен, 18.7.2007 г.

² 13888/07, 15 октомври 2007 г., ENV 515, DEVGEN 182, AGRI 325.

³ COM(2011) 21, 26 януари 2011 г.

⁴ COM(2008) 875 окончателен, 19.12.2008 г.

⁵ COM(2010)228 окончателен, 18.5.2010 г.

⁶ 21 държави (AT, BE, BG, CH, CY, CZ, DK, EE, ES, FR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SK и UK) дадоха отговори на въпросника за годишния доклад (изпратен до 27-те държави-членки и Норвегия и Швейцария).

- пет държави-членки докладваха, че са били изправени пред суши или по-ниско ниво на валежите от дългосрочната средна стойност (FR, PT, HU, ES, UK), както и
- четири държави-членки са били засегнати от ограничени случаи на недостиг на вода на местно равнище (FR, NL, RO и SE).

Затова бяха разработени мерки за смекчаване на въздействието и бяха приложени ограничения с цел да се ограничи използването на вода (FR), напояването (RO, SE, CY) и превоза по вода (NL) в някои от засегнатите държави-членки. Шест държави-членки докладваха, че не са били засегнати от случаи на суша или недостиг на вода (AT, BE, EE, IE, LU, SK), като същото важи и за Швейцария (CH). Посочената информация, докладвана от държавите-членки, следва да се разглежда във връзка с Доклада на Европейската агенция за околната среда⁷ относно състоянието на околната среда за 2010 г., в който се казва, че *„Освен в някои северни и слабо населени държави, които притежават богати ресурси, настъпва недостиг на вода в много области на Европа, особено на юг, които трябва да се справят едновременно с критичното съчетание на остър недостиг на вода и големи потребности от нея“*.

Настоящият доклад съдържа по-подробна информация за степента на недостига на вода и сушите в ЕС и за мерките, които се въвеждат за справяне с тези две ситуации. В доклада са посочени също така дейностите, които следва да бъдат изпълнени от Комисията в хода на подготовката на прегледа на политиката относно недостига на вода и сушите през 2012 г.

2. КЪМ ПРОЕКТ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВОДНИ РЕСУРСИ

До края на 2012 г. Комисията възнамерява да приеме „проект“ за опазване на европейските води въз основа на оценки на прилагането на Рамковата директива за водите (РДВ)⁸, политиката по отношение на недостига на вода и сушите и уязвимостта на водните ресурси спрямо изменението на климата и други видове натиск, предизвикан от човека. Това оценяване има двойна цел:

- то ще направи ретроспективен преглед и оценка на прилагането и постиженията на политиките и въведените мерки за гарантиране на защитата и наличието на водни ресурси в ЕС, като същевременно установява пропуските и недостатъците,
- то ще проследи в перспектива променящата се уязвимост на водната среда, за да определи мерките и инструментите, които ще са необходими в няколко области на политики на ЕС, за да се гарантира устойчивото използване на водата в ЕС в дългосрочен план.

Проектът ще съдържа обобщени препоръки за политики и ще бъде придружен от редица нови инициативи, в това число, по целесъобразност, от законодателно естество. Проектът ще проучи също така нуждите от допълнително финансиране, стимули, мерки и осигуряване на необходимата подкрепа за събиране на данни и за научно и технологично развитие. В него ще бъдат разгледани връзките между различните

⁷ <http://www.eea.europa.eu/soer/europe/water-resources-quantity-and-flows>.

⁸ Директива 2000/60/ЕО, ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1.

аспекти на политиката относно водите, в това число свързаните с качеството и наличието. Проектът ще бъде разработен в тесни консултации със заинтересованите страни.

Работата на Комисията ще бъде подкрепяна от ключовия интегриран анализ, разработван от Европейската агенция за околната среда, който свързва ресурсната ефективност, отчетността, външните последици за околната среда и инструментите на политиката в областта на водите.

3. ПРЕГЛЕД НА ПОЛИТИКАТА ОТНОСНО НЕДОСТИГА НА ВОДА И СУШИТЕ

Първата консултация със заинтересованите лица, свързана с прегледа на политиката относно недостига на вода и сушите, беше проведена през април 2010 г., когато Комисията представи основните структурни елементи от прегледа на политиката, както и процеса и сроковете за подготвянето му.

Основните структурни елементи на прегледа на политиката относно недостига на вода и сушите са:

- ефективност на използване на водата (в селското стопанство и градската среда),
- по-добро планиране (управление на потребностите от вода, планиране на земеползването, разработване на наблюдателна станция и показатели за сушите, засилено включване на недостига на вода и сушите в планове за управление на речните басейни (ПУРБ) и в секторните политики), както и
- подходящи инструменти за изпълнение (като финансиране на ефективното използване на водата, ценообразуването на водата и разпределението на водата).

Прегледът на политиката ще се съсредоточи също така върху външното измерение на проблема с недостига на вода и сушите. В много части на света водните ресурси стават все по-уязвими и голяма част от показателя за водния отпечатък на ЕС (показател за прякото и непрякото използване на вода) се дължи на внасяни стоки, за чието производство се използва много вода (като земеделски, хранителни и текстилни продукти). Подходите за анализиране на показателя за водния отпечатък и на жизнения цикъл все повече се използват за повишаване на осведомеността по отношение на потреблението на вода, свързано с продукти или с производствени процеси, като прегледът на политиката ще направи оценка в каква степен тези инструменти биха могли да са полезни за целите на политиката.

4. ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДАТА

В съответствие с йерархизацията на възможните решения за справяне с проблема с водата, описана в Съобщението от 2007 г., подобрената ефективност на използване на водата ще бъде важна част от прегледа на политиката относно недостига на вода и сушите, включително следните конкретни теми.

Ефективност на използването на водата в сградите

Повечето държави-членки до момента не са въвели национално законодателство в областта на стандартите за ефективност на сградите или устройствата, които използват вода, въпреки че някои аспекти са включени в ПУРБ (BG, CY, IE, SK). Във Великобритания са определени нови цели за водоснабдителните дружества по отношение на ефективността на използване на водата.

В края на 2010 г. Комисията стартира изследване за по-нататъшно анализиране на възможностите за подобряване на характеристиките на сградите по отношение на водата в цяла Европа. Комисията ще разгледа три аспекта на подобряване на характеристиките на сградите по отношение на водата, а именно — устройства за икономия на вода, ефективно по отношение на водата строителство, проектиране и ремонти и измерване на сградната ефективност.

Изследването ще определи кои регулаторни или нерегулаторни мерки ще са най-подходящи с оглед подобряване на ефективността на използване на водата в сградите, като тези мерки варират от директива (аналогично на Директивата относно енергийните характеристики на сградите⁹) до включване на ефективността на използване на водата в съществуващите регулаторни мерки или съчетание от други мерки и стандарти. Ще се направи оценка на екологичните, икономическите и социалните въздействия на предложените мерки.

Намаляване на течовете в разпределителните системи

Едно от средствата за повишаване на ефективността на използване на водата е да бъдат намалени течовете от водоразпределителните мрежи. До момента различни изследвания са показали, че в някои райони на Европа до 50 % от добитата вода се губи при разпределението. Съществуват обаче значителни разлики между нивата на течовете в различните държави-членки.

Държавите-членки докладват също така, че считат намаляването на течовете за въпрос от значение и тринадесет от тях (AT, BE, BG, CY, ES, FR, IE, IT, MT, PT, RO, SE, SK, UK) докладват за провеждането на значителни дейности в това отношение през отчетния период. Приложените мерки включват периодични работи по поддръжката, актуализирани насоки, откриване, количествено определяне и мерки за намаляване на течовете, ново законодателство, задължаващо местните органи да насърчават планове за действие и многогодишни работни програми, включване на мерките за възстановяване на водоснабдителните мрежи в ПУРБ и националните програми. В някои държави-членки не се планира обновяване на мрежите (CZ, EE, HU, LU), докато Нидерландия заяви, че течовете в нейната водоснабдителна мрежа за питейна вода са ниски (< 5 %) и следователно не се счита за необходимо предприемането на мерки за намаляването им.

През 2010 г., в отговор на искане на Европейския парламент, Европейската комисия стартира пилотен проект за проучване на ресурсната и икономическа ефективност на водоразпределителните мрежи. Проектът ще обхване 5—8 пилотни изследвания за анализиране и количествено определяне на факторите, които са от значение за течовете в разпределителните мрежи на равнище речен басейн. Той ще посочи също така

⁹ Директива 2002/91/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. относно енергийните характеристики на сградите.

рентабилни решения за намаляване на загубите на вода и ще представи препоръки по вариантите на политики за подобряване на водната ефективност на разпределителните системи.

Ефективност на използването на водата в селското стопанство

През ноември 2010 г. беше прието Съобщението на Комисията „Общата селскостопанска политика (ОСП) през 2020 г.“¹⁰ Освен приноса на селското стопанство към по-голямата устойчивост на наводнения и суши, в него се признава също така, че много селскостопански практики потенциално могат да окажат натиск върху околната среда, което води до изтощаване на почвите, недостиг на вода, замърсяване, както и загуба на биологично разнообразие. Ще бъде разгледано включването на Рамковата директива за водите в обхвата на кръстосаното спазване, след като директивата бъде приложена и бъдат определени оперативните задължения на земеделските производители.

В държавите-членки бяха създадени услуги за съвети в селското стопанство (УССС), за да подпомагат земеделските производители при спазването на стандартите за кръстосано спазване. Въпросите, свързани с водата, не винаги са засегнати в еднаква степен в УССС на различните държави-членки. Необходими бяха допълнителни насоки и по тази причина Комисията и заинтересованите страни разработиха наръчник за администрациите, който се отнася до интегрирането на въпросите в областта на водите в УССС¹¹.

В края на 2010 г. Комисията стартира изследване, което има за цел да направи преглед на настоящото положение, свързано с използването на вода в селското стопанство в Европа. Изследването ще събере информация за възможностите за икономия на вода в селското стопанство.

Неразрешеното водовземане беше разгледано на конференция, чийто домакин беше белгийското председателство през 2010 г. Много държави-членки са изправени пред случаи на неразрешено водовземане, които засягат наличието на вода. Изисква се по-добър контрол за установяване и санкциониране на тази злоупотреба и Комисията възнамерява да продължи да съсредоточава вниманието върху този въпрос при подготовката за прегледа на политиката.

Спиране на опустиняването

През 2010 г. по искане на Европейския парламент Комисията стартира пилотни проекти за спиране на опустиняването, които имат за цел разпространяване на най-добри практики в цяла Европа. Проектите ще предоставят също така примери на мерки за ефективност на използването на водата и ще допринесат с примери и най-добри практики към прегледа на политиката относно недостига на вода и сушите.

¹⁰ COM(2010) 672 окончателен, 18.11.2010 г.

¹¹ http://ec.europa.eu/environment/water/quantity/good_practices.htm#handbook.

5. ПО-ДОБРО ПЛАНИРАНЕ

Успоредно с търсенето на начини за подобряване на ефективността на използване на водата, прегледът на политиката относно недостига на вода и сушите ще се опита да намери също така начини за по-добро планиране и подготвеност за справяне със сушите и за по-добро управление на потребностите от вода.

Няколко държави-членки са предприели действия за интегриране на въпросите, свързани с недостига на вода и сушите, в секторните политики, по-специално като полагат усилия за намаляване на потреблението на вода (AT, BG, BE, CY, FR, HU, IT, MT, RO, SK, NL, LU, RO) и за приспособяване към изменението на климата (AT, ES, PT и CH). Беше докладвано също така за включване на действията, свързани с недостига на вода и сушите, в ПУРБ (BE, CY, HU, IT, MT, RO, SK, NL) и в специфични национални програми (BG, LU, UK), касаещи промишлеността, селското стопанство (LU, RO) и домакинствата.

Изпълнение на плановете за управление на речните басейни

Приемането на плановете за управление на речните басейни за всички райони на речни басейни съгласно РДВ трябваше да приключи до декември 2009 г., а съответната информация трябваше да бъде докладвана на Комисията до 22 март 2010 г. Към декември 2010 г. няколко държави-членки, където се очаква недостигът на вода и/или сушите да са най-силно изразени (CY, EL, ES, PT, RO), все още не бяха публикували своите ПУРБ.

През 2010 г. в държавите-членки започна изпълнението на ПУРБ. Същевременно Комисията стартира оценяването на представените плановете, в които ще бъдат разгледани и въпросите, свързани с недостига на вода и сушите. Докладът за това как държавите-членки са се справили със своите ПУРБ ще бъде публикуван като част от проекта за опазване на европейските водни ресурси през 2012 г.

По-нататъшно развитие на наблюдателната станция и системата за ранно предупреждение за сушите

Прототипът на Европейската наблюдателна станция за сушите (ЕНСС) беше доразвит, като осигурява постоянно наблюдение на показателите за сушите в цяла Европа и ги показва на картографски сървър. Всички показатели обхващат целия европейски континент и са представени като действителни данни и като отклонение от очакваната дългосрочна средна стойност. В дългосрочен план услугите на Глобалния мониторинг на околната среда и сигурността (ГМООС) биха могли да са от полза като подкрепа на оперативните дейности за наблюдение.

През 2010 г. бяха проведени първите изпитвания за метеорологично прогнозиране на суши и бяха сключени първите споразумения в областта на оперативната съвместимост с регионални, национални и местни служби, включително Центъра за управление на сушите за Югоизточна Европа, испанската Наблюдателна станция за устойчивост и басейновата дирекция за басейна на река Ебро.

Събиране на данни и създаване на подробна рамка от показатели

Все още има важни пропуски в знанията по отношение на недостига на вода и сушите в ЕС и са необходими надеждни и съпоставими **данни** за времевото и пространственото разпределение на случаите на недостиг на вода и суши, очакваните въздействия на изменението на климата върху водните ресурси и уязвимостта на екосистемите, както и свързаните социално-икономически аспекти.

В рамките на стратегията за общо прилагане на РДВ за периода 2010—2012 г., експертна група работи по определянето на **показатели** за недостига на вода и сушите. Необходими са различни показатели за оценката съответно на недостига на вода и на сушите. Показателите за недостига на вода често следват подхода „натиск — състояние — реакция“ и съпоставят водовземането/водоползването с дългосрочната наличност. Общите показатели за сушите се основават на метеорологични и хидроложки променливи като валежи, пълноводие на реките, влажност на почвата, обем на водохранилищата и нива на подземните води.

Комисията разработва също така¹² набор от **показатели за уязвимост** по отношение на свързани с водата въздействия при различни сценарии на изменение на климата и социално-икономически сценарии и съставя списък с потенциални мерки за приспособяване и оценка на тяхното въздействие, с което се поставя силен акцент върху въпросите, свързани с недостига на вода и сушите.

Комисията стартира изготвянето на оценка на мерките за естествено задържане на води и тяхното потенциално въздействие, например върху предотвратяването на недостига на вода и сушите. В предстоящо съобщение на Комисията ще бъдат разгледани множеството ползи от **зелената инфраструктура**, включително нейната роля в задържането на водата и смекчаването на въздействията от екстремни явления. Зелената инфраструктура подпомага задържането на водата в речните басейни за по-дълъг период, като по този начин позволява на почвените, горските, тревните екосистеми и на екосистемите във влажни зони да предоставят своите услуги по задържане на вода и отводняване.

Освен това ЕАОС продължава да въвежда **водни сметки** в цяла Европа в сътрудничество с Евростат и Съвместния изследователски център, за да подкрепи приемането на по-устойчив подход към управлението на водните ресурси. Сметките определят количествено наличието и използването на вода от всички сектори, на ниво речен басейн и на месечна база. Подходът позволява посочването на „горещи точки“ на недостиг на вода и количественото определяне на прекомерното водоползване. По този начин може да бъде дадена оптимална насоченост на мерките за справяне с неустойчивото водоползване. Очаква се първите резултати да бъдат налице през 2011 г.

6. ИНСТРУМЕНТИ

Финансиране

Европейските фондове и държавните помощи предлагат все повече възможности за справяне с предизвикателствата на недостига на вода и сушите. Разпределението на

¹² www.climwatadapt.eu.

средствата на европейско равнище следва да съответства на целите на „Европа 2020“, включително екологичните съображения и ресурсната ефективност.

През октомври 2010 г. Комисията прие Съобщение относно прегледа на бюджета на ЕС след 2013 г.¹³ В областта на **кохезионната политика** Комисията предложи нов цикъл на планиране и управление, за да гарантира тясната връзка между бъдещото финансиране от ЕС и целите на „Европа 2020“.

В Съобщението на Комисията „Приносът на регионалната политика за устойчив растеж в рамките на стратегия „Европа 2020“¹⁴ управляващите органи се насърчават да използват финансовите средства по линия на регионалната политика за проекти за предотвратяване на природните рискове, които могат да спомогнат за опазването на услугите от екосистемите, като качеството и количеството на водата, и да отдават приоритет на „екологичните инфраструктури“ като възстановяване на наводняемите зони, което позволява опазване на наличието на чиста питейна вода. Освен това те се приканват да разгледат подробно „ранговете“ на политиките в областта на водите и да отдават приоритет на проекти за икономия и ефективност на използването на водата.

В наскоро публикуваното Съобщение относно насоката на реформата на **Общата селскостопанска политика (ОСП)** се посочва, че бъдещите директни плащания следва да включват задължителен екологосъобразен компонент чрез подкрепа за мерки по опазване на околната среда, приложими в целия ЕС. Те трябва да са под формата на опростени, общи, извъндоговорни и годишни дейности и да са свързани със селското стопанство (например постоянни пасища, затревяване, редуване на културите и оставяне под угар от екологични съображения). Те биха могли да допринесат за подобряването на водните ресурси, тъй като земеделските производители ще трябва активно да се включват в земеделски практики, които носят ползи така също за качеството на водата и подобряват управлението на водата.

Държавите-членки планират за управление на водите да изразходят 26,9 % от финансовите средства, предвидени в рамките на прегледа на състоянието на ОСП и Европейския план за икономическо възстановяване (ЕПИВ). От тези средства, за останалата част от текущия период различните програми за развитие на селските райони предвиждат планирани разходи в размер на 184 млн. EUR за съхраняване на вода, 568 млн. EUR за технологии за икономии на вода и 119 млн. EUR за възстановяване на влажните зони¹⁵. През следващите години политиката за развитие на селските райони ще остане незаменим инструмент за подобряване на грижите за ценните водни ресурси на ЕС.

Фонд „Солидарност“ на ЕС все още прилага забавяне от 10 седмици след началото на щета, причинена от бедствие. За бавно протичащите бедствия тази разпоредба предполага обективна трудност за представяне на заявления пред Комисията в рамките на периода за кандидатстване. През първата половина на 2011 г. ще бъде публикувано съобщение относно бъдещето на фонд „Солидарност“ на ЕС, в което ще бъде засегнат също така въпросът за бавно протичащите бедствия като сушите.

¹³ COM(2010) 700 окончателен, 19.10.2010 г.

¹⁴ COM(2011) 17 окончателен, 26 януари 2011 г.

¹⁵ Брошура на Комисията: Обзор на прегледа на състоянието на ОСП и Европейския план за икономическо възстановяване.

В своята кредитна политика за водния сектор **Европейската инвестиционна банка** (ЕИБ) подчертава ресурсната ефективност и оптимизирането на решенията. Настоящата концепция за ефективност на използването на водата включва ефективност — при използване на водата от потребителя, при разпределянето ѝ между ползвателите от страна на доставчиците на услуги, както и ефективност на физическите системи. През 2009—2010 г. кредитирането във водния сектор на ЕС беше 4,3/5,4 млрд. EUR при обща проектна стойност 14/13 млрд. EUR, половината от които бяха за водоснабдяване. Беше одобрен заем в размер на 100 млн. EUR за проект за водоразпределителна мрежа в Мадрид, който ще включва инвестиции за пречистване и разпределение на рециклирана вода.

Ценообразуване на водата и финансиране на национално равнище

На национално равнище беше докладвано за използване на национални бюджети (BG, FR, EE, ES, LU, MT, PT, SK), на финансови средства от ЕС (CY, CZ, HU, MT, SK) и на частни средства (IT, PT) за финансиране на по-добро управление на водите и за подобряване на ефективността на използване на водата.

В няколко държави-членки наскоро бяха въведени тарифи за водата (AT, BG, BE, EE, ES, NL, SE, UK) или се разработват такива (CY, CZ, IE, RO, SK), за да се гарантира възстановяване на разходите за водоснабдителните услуги. Докладвано беше, че в повечето държави-членки измерването на потреблението на вода се разширява.

Комисията стартира също така оценка, която включва анализ на конкретни случаи на политики за ценообразуване на водата за селскостопанския сектор в избрани речни басейни. Въз основа на тази оценка ще бъдат изготвени препоръки за най-добри практики.

Разпределяне на водата

След прегледа на състоянието на ОСП, от 2010 г. държавите-членки трябва да определят стандартите, които ще се прилагат на равнище земеделско стопанство, за спазване на съществуващите национални процедури за издаване на **разрешителни** за ползване на вода за напояване. През 2010 г. всички държави-членки, с изключение на една, изпратиха уведомления относно стандарти за издаване на разрешителни за ползване на вода за напояване, при които плащанията са обвързани с издаването на разрешителните. Комисията внимателно следи прилагането на правилата за кръстосано спазване, като могат да бъдат извършвани финансови корекции, ако те не се прилагат правилно.

Националните доклади показват, че прилагането на процедура за издаване на разрешителни за водоземане е широко разпространено в ЕС, а някои държави-членки (MT, IE) подобряват своите настоящи процедури, за да се съобразят с РДВ. В ЕС и в Швейцария се прилагат ограничения на водоползването, за да бъдат опазени водните организми и екологичното състояние на водните обекти (AT, CY, CZ, ES, FR, HU, IT, NL, PT, RO, SK, SE, UK), въпреки че тези ограничения все още не са напълно приложени навсякъде (BE, BG, EE, IE, LU, MT).

Повечето държави-членки (без UK и ES, както и BE, която въведе екочекове) не предвиждат създаването на **водни пазари** за справяне с недостига на вода.

Подходът на йерархизация на възможните решения в областта на водата се взема предвид при процедурите на планиране, но се отчита като необходимо проектирането и изграждането на **нови водоснабдителни** мрежи или резервоари (BG, CZ, EE, FR, IE, PT, RO, SK, SE), както и на инсталации за обезсоляване (CY, UK).

Възможности за научни изследвания и технологично развитие

В рамките на научноизследователския проект XEROCHORE бяха изготвени насоки и препоръки относно база знания във връзка със сушите. Беше създадена платформа за обмен по въпроси, свързани със сушите, която понастоящем се поддържа и развива от Европейския център за сушите¹⁶. Стартирани бяха нови научноизследователски проекти по Седмата рамкова програма, а именно DEWFORA (По-добър механизъм за ранно предупреждение и прогнозиране на суши с цел подобряване на подготвеността и приспособяването към сушите в Африка) и SIRRIMED (Устойчиво използване на вода за напояване в средиземноморския регион). Освен това през 2011 г. беше обявена покана за представяне на предложения „Уязвимост и повишени рискове от суши в Европа“.

Резултатите от проектите по Шестата рамкова програма, включващи аспекти, свързани с недостига на вода и сушите (WATCH¹⁷, проекта CIRCE¹⁸), ще бъдат на разположение преди края на 2011 г.

На национално равнище беше докладвано за научни изследвания, свързани с приспособяването към изменението на климата (BE, AT, CZ, ES, UK) и устойчивото управление на водите (BE, BG, CH, CY, ES, HU, LU, MT, RO, NL).

Образование и осведоменост

Много държави докладваха за въвеждането на нови образователни програми и кампании за повишаване на осведомеността, независимо дали са очаквали (CH, ES, SE, SK) или не са очаквали (AT, EE, FR, IE, IT, MT, PT, UK, NL, RO) случаи на недостиг на вода през периода 2010—2011 г.

В рамките на подготовката за прегледа на политиката относно недостига на вода и сушите Комисията ще потърси допълнителни възможности за повишаване на осведомеността и за образователни дейности.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Ефективното използване на вода и ефективното управление на природните водни ресурси в един свят, в който водните ресурси са подложени на значителен натиск, означава да се гарантира запазването на природните водни ресурси от гледна точка на качество и количество, за да бъдат посрещнати нуждите на хората, природата и икономиката посредством интегрирано управление.

¹⁶ <http://www.geo.uio.no/edc/>.

¹⁷ www.eu-watch.org/.

¹⁸ www.circeproject.eu/.

Настоящият доклад е съсредоточен върху структурните елементи на бъдещата политика относно недостига на вода и сушите — ефективност на използване на водата, по-добро планиране и подходящи инструменти за изпълнение — които са ключови елементи от установяването на ефективна по отношение на водата икономика, която отговаря на предизвикателството на стратегията „ЕС 2020“.

Следващият основен етап от политиката относно недостига на вода и сушите е нейния преглед, който ще бъде публикуван през 2012 г. — Годишната на водата — в рамките на проекта за опазване на водите на Европа.

През следващите месеци Комисията ще се съсредоточи върху попълването на пропуските в знанията и данните и върху извършването на оценка на въздействието за прегледа. Работата ще бъде подкрепена от резултатите от оценката на ПУРБ, моделирането на уязвимостта на водите към предизвикания от човека натиск, анализа на ползите и разходите по отношение на мерките за естествено задържане на вода, данните от ЕАОС, СИЦ и Евростат, както и предстоящото съобщение относно пътната карта към икономика с ефективно използване на ресурсите.